

- S. HIERON.** Furtum est omne, quod alterius damno acquiritur. Lib. 2, super *Epist. ad Ephes.*, cap. 4, in illud: *Qui furabatur.*
- S. ISIDORUS HISPALENS.** Furtum est rei alienae clandestina contractio. Lib. 5, *Etymol.*, cap. 26, verbo *Furtum.*
- S. ANTONIN.** *Differentia.* Differt furtum a rapina; quia furtum occultam, rapina vero violentam usurpationem importat. Part. 2, tit. 1, cap. 12, § 8.
- S. THOMAS AQUINAS.** Furari et rapere inter se differunt; quia primum latenter, secundum hostiliter. Super II, ad Cor., cap. XII, lect. 1.
- Furtum et rapina inter se sunt distincta: nam furtum est, quando dolo et clanculum; rapina vero, quando aperta et manifesta vi, sua cuiuspiam bona nulla promente necessitate per injuriam auferuntur. 2, 2, quest. 66, art. 1. in *Axiomate.*
- SENTENTIE PATRUM.
- S. ANTONIN.** 1. Qui furtum facit, dignus est suspendio. Part. 2, tit. 1, cap. 23, § 6.
- S. AUGUST.** 2. Furtum in paupere et divite, unum peccatum est furti, sed divitem plus facit reum: quia pauper inopiam, dives autem, cum abundet, facit furtum. De *quest. Vel. et Novi Testamenti*, quest. 124.
3. Eleganter et veraciter Alexandro illi magno quidam comprehensus pirata respondit: nam cum idem rex hominem interrogasset, quid evidetur, ut mare haberet infestum? ille libera contumacia: Quod tibi, inquit, ut orbem terrarum. Sed quia id ego exigno navigio facio, latro vocor: quia tu magna classe imperator. Lib. 4, de *Civitate Dei*, cap. 4.
4. Ecce inter sanctos est Judas, ecce fur est Judas, et non contemnitur, fur sacrilegus, non qualiscunque fur, et toleratur, fur loculorum, sed Dominicorum: loculorum, sed sacrorum. *Prose.*
5. Si crimina discernuntur in foro qualiscunque furti et pecculatus, et non sic judicatur furtum rei private, quomodo publice, quanto vehementius judicandus est fur sacrilegus? Tract. 50, super *Joan.*, cap. XII.
6. Melius est pauperem et sufficientem esse, nullique ex dolo placere, quam aliquem lædere furto. De *Conflictu vitior. et virt.*, cap. 18.
7. Latro timet malum, et ubi non potest non facit, et tamen latro est: Deus enim cor interrogat, non manum. Homil. 9, ex *Quinquaginta homil.*
8. Quod per furtum subducis, ne celo perdes: nemo enim habet injustum lucrum, sine justo damno. *Prose.*
9. Qui furatur, verbi gratia, acquirit vestem, sed celesti judicio perdet fidem: ubi lucrum, ibi damnum. Serm. 2, *Sabbat. post 3. Dom. Quadrages.*
10. Cum quæsitum fuisset a Socrate ridente cur sic fortiter rideret, respondit: Video magnos latrones ad suspendium duci facere parvos. *Prose.*
11. Et alla voce clamasse refertur: O quam digniores estis suspendi, qui in cathedris et domibus habitatis, latrocinia majora committentes, quam qui in silvis cum tremore quotidie demorari videntur. Serm. 31, ad *Fratr. incremo.*
12. Si propterea non facis furtum, quis times ne judicaris, intus in corde fecisti: reus furti teneris, et nil tulisti. Hab. in *Decretis Gratiani*, part. 2, de *Penit.*, dist. 1, can. Si.
13. Quis fur æquo animo furem patitur? Lib. 2 *Conf.*, cap. 4.
14. Non est aliud cum fure concurrere, nisi vel furari cum eo, vel furtum ejus cordis placito accipere. Epist. 164.
15. Dominus fures punit, si non se correxerint. Epist. 166.
16. Qui furantur, alienum auferunt. Lib. 4, de *Doctr. Christ.*, cap. 29.
17. Pejor est qui concupiscendo, quam qui miserando furatur. *Contra Mendac.*, cap. 8.
18. Quamvis gravius sit homicidium quam furtum, pejus est tamen facere furtum, quam pati homicidium. De *Mendac.*, cap. 9.
19. Si furtum omne peccatum est, ab omni furto est abstinendum. *Contra Mendac.*, cap. 8.
20. Non aquandus est fur quilibet et furi, qui misericordie voluntate furatur. *Prose.*
21. Gravior est avaritia, quam misericordia furtum facere; et gravior est adulterare misericordia, quam furari avaritia. *Ibid.*
22. Furem nocturnum, sed non diurnum nisi telo se defendat, licet occidere. In *Decretis Gratiani*.
23. Non fur solum, sed et ille reus tenetur, qui furti conscius, quærente possessore non indicat. Super *Prov.*, cap. XXIX.
24. Furtum quasi sacrilegium a virgine detestandum est. Epist. 27, ad *Eustoch.*
25. Non fur solummodo, sed etiam ille reus tenetur, qui conscius furti, non vult quærenti indicare, cum valet. Lib. 3, super *Prov.*, cap. XXIX, super illud: *Qui cum fure.*
26. Fur non solum in majoribus, sed etiam in minoribus judicatur: non enim id quod furto ablatum est, sed mens furantis attenditur. Super *Epist. ad Tit.*, cap. II, in illud: *Non furantes.*
27. In furto quatumcunque quis abstulerit, furti crimini incurrit. *Prose.*
28. Quomodo potest fidelis esse in substantia Dei, qui carnali domino fidem exhibere non potuit? *Ibid.*

GLOSS.
DECI.

GLOSS. ORD.

S. HIERON.

SENTENTIE PAGANORUM.

- HUGO A. S. VICTORE.** 29. Fur de nocte venit, spoliatus, subito invadit, et perimit incautos, ancupatur, domum suffodit, latet, immisericos est, secretos introitus quærit, ad omnem strepitum pavet. Lib. 4, de *Propriet. rerum*, cap. 6.
- HUGOCARD.** 30. Fures in suis viribus non confidunt, sed potius in insidiis. Super *Levit.*, cap. 2.
31. Sunt multi, qui se reges et prelatos æstimant, cum revera non sint, nisi nomine tenus, re autem piratæ, vel latrones. *Prose.*
32. Unde Alexandro quærenti a quodam pirata, quare devastaret mare? dicitur respondisse: Ego quia parva scapha mare devasto, dicor pirata; tu vero quia classe magna totum orbem devastas, diceris imperator.
33. Et Socrates videns præpositos cujusdam principis docere quemdam latronem ad patibulum, dixit: Magni fures parvum latronem suspendunt. Super *Prov.*, cap. XVI.
- S. JOHANNES CHRYSOST.** 34. Quid latrone scelestius? nonne hoc summum malitiae genus? Post med. prologi super *Joan.*
35. Latrocinii merces est voluptas. Homil. 18, super I, *Cor.*, in *Morali.*
36. Pari lux inimica, molestus est justus. Homil. 28, super II, *Cor.*
37. Furtum signifiçat est; non ad furtum impellit penuria, sed ad laborem. Serm. 2, super *Epist. ad Ephes.*, in *Morali.*
- JOAN. TRITE.** 38. Furem facit prava hominis voluntas: et dum ei consuetudini non resistitur, quasi furandi quædam necessitas generatur. Epist. 45, ad *Nicol. presbyt. Mervicens.*
- S. PETRUS DAM.** 39. Qui non corripit puerum ova furantem, magnum postea latronem patitur, equorum stabula perfringentem. Lib. 1, epist. 20, ad *Cataloun antipop.*
- PHILO JUD.** 40. Ne furtum facias; qui enim alienis inhiait, hostis publicus, voluntate omnes, vi quotquot valet, spoliatur. De *Decalogo.*
- SALVIANUS.** 41. Excusabilis furti reus est, qui ad furtum cogi videtur invitus. Lib. 4, de *Gubern. Dei.*
42. Furtum, ut putas, servile vitium est: et tu furtum dives facis, quando a Deo vestita presentis; omnes siquidem furta faciunt, qui illicita committunt. *Ibid.*
43. Furtum in omni quidem est homine malum facinus, sed damnableius absque dubio si tenetor furatur aliquando. *Ibid.*
44. Latrones hoc proverbio uti solent: ut quibus non auferant vitam, dedisse se dicant. *Ibid.*
- S. THOMAS AQUINAS.** 45. Nullum peccatum est ita periculosum, sicut furtum: nullum enim remittitur sine satisfactione et penitentia. Opusc. 9, de *Decem præcept.*, præcept. 7, verbo *Non furtum.*
- ARISTOTEL.** 46. Damnis merito gravioribus is punitur, qui locis publicis, quam qui privatis furtum egit. Sect. 29, *Problem.*, quæst. 11.
- PLATO.** 47. Si quis rem furto sublatam volens, sciens receperit; eandem poenam, quam ille furatus est, subeat. *Syzygia 4*, lib. 12, de *Legibus.*
- SENECA.** 48. Multi furto non erubescunt; furta minuta puniuntur, magna triumphis feruntur. Epist. 87. Vide etiam tit. *Crimen*, sent. 44; *Eleosynosa*, sent. 13; *Invenire*, sent. 20; *Pecunia*, sent. 134; *Proprietatis*, sent. 3; *Restitutio*, sent. 3, 4.
- GAUDIUM.
- Definitio.* Gaudium est elatio animi super his, quæ digna sunt exultantibus. *Prose.*
- Lætitia vero est effrenata animi elatio, quæ modum. Lib. 3, super *Epist. ad Galat.*, cap. 7, in illud: *Gaudium, pax.*
- Gaudium verum est ex contemptu presentium veniens festive mentis jucunditas spiritalis. De *Fruet. carnis et spirit.*, cap. 17.
- Gaudium est eorum, quæ desiderat animus, expletio, rerumque jucundarum fructio, ac molestiarum oblivio. Homil. 4, de *Verb. Isaia.*
- Divisio.* Quadruplex est gaudium: est gaudium iniquitatis; est gaudium vanitatis; est gaudium charitatis; est gaudium felicitatis. Super *Joelen.*
- SENTENTIE PATRUM.
- S. AMBROS.** 1. Quando mens sibi recti est conscia, gratulatur, vel infusione quadam spiritali repletur animus gaudio. Lib. 2, de *Cain et Abel*, cap. 6.
- S. ANSELM.** 2. Gaudium in vita æterna erit justo intus et extra: gaudium sursum atque deorsum; gaudium circumcæca, ubique gaudium plenum. De *Similitud.*, cap. 17.
- S. ANTONIN.** 3. Diversa sunt gaudia: quidam gaudent in vanitate mundi; alii, in voluptate peccati; tertii, in voluptate boni; quartii, in visione Dei: primum gaudium est periculosum, et vanum; secundum, perniciosum et insanum; tertium, gratiosum et vanum; quartum, gloriosum et verum. Part. 4, tit. 6, cap. 5, § 3.
4. Gaudium est species delectationis. *Ibid.*, cap. 6.
5. Singula gaudia tristitiis permixta sunt. Part. 4, tit. 3, cap. 7, § 2.
- S. AUGUST.** 6. Est gaudium, quod non datur impiis, sed iis qui te gratis colunt, quorum gaudium tu ipse es. *Prose.*
7. Et ipsa est beata vita gaudere ad te, de te, propter te: ipsa est, et non est altera: qui au-

cipio vivente conjuncto, secundum similitudinem in natura vi productionis.

SENTENTIAE PATRUM.

- S. AUGUST. 1. Ab adolescentia incipit homo posse generare. Lib. 16, de *Civitate Dei*, cap. 43.
2. Terrena civitas generatione tantummodo, celestis autem etiam regeneratione opus habet, ut noxam generationis evadat. *Ibid.*, lib. 15, cap. 16.
3. In celo non erit generatio, cum illic perduxerit regeneratio. *Ibid.*, cap. 17.
4. Generatio disperdet, nisi regeneratio liberet. *Ibid.*, lib. 16, cap. 17.
5. Generatio carnalis una est. Tract. 12, super *Joan.*
6. Nemo est qui non hunc ordinem in domo sua vel optet, vel speret, ut generatores filiorum cedant, et generali succedant. De *Utilitate jejuniis*, cap. 10.
7. Deus per Christum regenerat hominem generatum. Lib. 2, contra *Julianum*, cap. 4.
8. Parvuli eo volente regenerantur, quo creante generantur. *Ibid.*, lib. 4, cap. 8.
9. Quod Deus creat et homo generat, profecto bonum est, in quantum homo est. *Ibid.*, lib. 6, cap. 14.
10. Quod generatione contrahitur, non nisi regeneratione solvitur. *Ibid.*, lib. 2, cap. 4.
11. Concupiscentie reatum regeneratione sola dimittit, quem generatio trahit. Lib. 1, de *Nuptiis*, cap. 19.
12. Potens est Deus sine tempore generare. Homil. 43, ex *Quinquagesima*, homil., cap. 3.
13. Generat per uxorem filium pater moriturus successurum: generat Deus de Ecclesia filios non successuros, sed secum mansuros. *Ibid.*, homil. 50, cap. 3.
14. Nobilior est generatio spiritalis, quam carnalis. Serm. 1, *Dom. Quinquagesima*.
15. Sepe ad avaritiam cor parentis allicitur foecunditas prolis. Lib. 1, *Moral.*, cap. 4.
16. Delectatio solet esse in concipiendo, dolor est in pariendo. Super *Epistolam ad Romanos*, iii.
17. Qui prodest ei quem surdiant mores generatio clara? aut quid nocet ei generatio vilis, quem mores adornant? Homil. 3, super *Matth. Oper. imperf.*
18. Generatio clara non liberat, quem vita maculata ligat. In cap. 2, *Regulae S. Benedicti*, verbo *Capit.*
19. Bestia quaelibet ad hoc solummodo coit, ut signal: homo solus ad hoc gignit, ut coeat. Lib. 1, epistol. 15, ad *Alexandrum Papam*.
20. Laetatur Pater in alio se, quem genuit ex se. Serm. 3, de *Filiis Dei generatis*.

GENERATIO VERBI.

Definitio. Generatio verbi, est consubstantialis Filii ex solo Patre progressio. Lib. 4, de *Fide orthodoxa*, cap. 7.

SENTENTIAE PATRUM.

1. Scrutari non licet superna mysteria. Licet scire quod Filius natus sit, non licet discutere quomodo natus sit: illud negare mihi non licet, hoc quaerere metus est. Lib. 1, de *Fide ad Gratianum*, cap. 5.
2. Incomprehensibiliter generatur Filius, impassibiliter generat Pater, et tamen ex se generavit, et ante omnem intellectum generavit. Deus verus Deus verum. *Ibid.*
3. Non solum admirabilis ex Patre generatio Christi, sed admirabilis etiam ipsa generatio ejus ex Virgine. *Ibid.*
4. Generatio paternae proprietatis est, non potentiae: et pietas aequat, non separat. *Ibid.*, lib. 4, cap. 4.
5. Qui tam evidens, quo unius naturae Filius Dei cum Patre esse doceatur? De *Benedictis patribus*, cap. 4.
6. In Trinitate non dicitur Verbum, nisi Filius, quia nec ille cuius est Verbum potest esse Verbum suum, nec verbum potest esse cuius est verbum. In *Monologio*, cap. 37.
7. Divinus character Filii substantiae Patris incommutabile sigillum est. Serm. de *Sanctis Dei patre*.
8. Generat Pater Deus ex se, id est de seipso, Filium hoc genuit quod est ipse, non aliquid aliud. *Prose.*
9. Ergo non extrinsecus, neque ex nihilo, neque ex aliqua precedente aut subsequente materia, sed ex ipso genuit, et non aliud, quam id quod ipse est, genuit. *Disputat. contra Arium*.
10. Pater ut haberet Filium de seipso, non minuit seipsum: sed ita genuit de se alterum se, ut totus maneret in se, et esset in Filio tantus, quantus et solus. Epistol. 66, ad *Marinum*.
11. Deus cum Verbum genuit, id quod est ipse genuit, neque de nihilo neque de aliqua facta conditaque materia, sed de seipso id quod est ipse. De *Fide et symbolo*, cap. 3.
12. Deus Pater, qui verissime se indicare animis cognitur, et voluit et potuit: hoc ad seipsum indicandum genuit, quod est ipse, qui genuit. *Ibid.*
13. Aeternum sine initio est, quod Filius de natura Patris natus existit. De *Fide ad Petrum*, cap. 1.
14. Secundum illam divinitatem, qua unum

sunt Pater et Filius et Spiritus sanctus, neque Patrem natum credimus, neque Spiritum sanctum, sed solum Filium. *Ibid.*, cap. 2.

15. Pater Deus de nullo genitus Deo, semel de sua natura sine initio genuit Filium, Deum sibi equalum, et eadem qua ipse naturaliter aeternus est, divinitate coaeternum. *Ibid.*

16. Unigenitus Dei, natus est semel ex Patre, semel ex Matre: natus est enim de Patre Deus Verbum, natus est de Matre Verbum caro factum. *Prose.*

17. Unus est ergo atque idem Deus Dei Filius, natus ante saecula, et natus in saeculo: et utraque nativitas, unus est Filius Dei. *Ibid.*

18. Sic Christum Dei Filium, id est unam ex Trinitate personam, Deum verum crede, ut divinitatem ejus de natura Patris natam esse non dubites. *Ibid.*

19. Pater ipsa sapientia est, et ita dicitur Filius sapientia Patris, quomodo dicitur lumen Patris, id est, ut quemadmodum lumen de lumine, et utrumque nunc lumen: sic intelligatur sapientia de sapientia, et utrumque una sapientia, ergo et una essentia. *Ibid.*, lib. 7, cap. 1.

20. Filio praestat essentiam sine initio temporis, sine ulla mutabilitate naturae de Patre generatio. *Ibid.*, lib. 15, cap. 26.

21. Quis ignorat quod Deus Deum genuit, quod Dominus Dominum genuit, quod Rex Regem genuit, quod Creator Creatorem genuit, quod bonus bonum genuit, quod sapiens sapientem genuit, quod clemens clementem genuit, quod potens potentem genuit? *Contra Maximam*, lib. 1.

22. Absit ut ideo sit potentior Pater Filio, quia Creatorem genuit Pater, Filium autem non genuit Creatorem: neque enim non potuit, sed non oportuit. Immoderata enim esset divina generatio, si genitus Filius nepotem gigneret Patri. *Ibid.*, lib. 3, cap. 12.

23. Si vultis Dei Filium verum confiteri, prius illum ac praecipue dicite unius ejusdemque substantiae, et tanquam verum Filium, et Dei Filium per omnia similem Patri esse dicatis. *Ibid.*, cap. 15.

24. Verus Dei Filius, et unius cum Patre substantiae est, quia verus Filius est, et per omnia est Patri similis, quia Dei Filius est. *Ibid.*

25. Deus ejusdem naturae, sive substantiae Deum genuit. *Ibid.*

26. Generat Deus, non ut homo: generat autem vere, et geniturus ex ipso Verbum est, non humanum, sed divinum. Lib. 5, *Eversor*.

27. Quod dicitur ex Patre, ineffabilis est nativitas: quod in Patre, consubstantialis unitas: quod cum Patre, aequalitas Majestatis. Serm. 5, de *Verbis Isaiae*.

28. Non cepit unquam esse Pater, eo quod substantialis ei est productio Filii: nihil enim aliud gigni potuit ex Deo, nisi Deus. De *Trinitate*.

29. Generatio in divinis, est omnimoda perfectionis. Super lib. 1, *Sent.*, dist. 9, art. 1, quest. 4.

30. Generatio Filii in divinis est terminata, si perfectionem ejus respiciamus: si durationem intueamur, cum semper duret, interminata dici debet. *Ibid.*, dist. 9, art. 1, quest. 4.

31. Dicendo, *hodie*, coeternitatem suae Majestatis ostendit: *hodie* enim apud Deum nullo initio incipit, nullo fine concluditur. Non est ibi fuit, neque erit; sed semper manet, semper est. Super *Psalm.* ii.

32. Proprium est Patri, quod naturaliter sine initio ante saecula genuit Filium: proprium est Filio, quod naturaliter a Patre generatus est. Super *Psalm.* l., vers. 13.

33. Genitus est Deus verus de Deo vero, lumen de lumine, immortalis de immortalibus, invisibilis de invisibilibus, omnipotens de omnipotente. Super *Psalm.* lxi.

34. Quomodo sane Deus Pater genuit Filium, nolo discutis, nec te curiosius inseras in profundum arcuum, ne forte dum inaccessus lucis fulgorem pertinacius perscrutaris, exiguum ipsum qui mortalibus divino munere concessus est, perdas aspectum. Super *Symbolum Apostolorum*, in illud: *Credo in Deum*.

35. Est Deus Pater, verus veritatis Pater, non extrinsecus creans, sed ex eo quod ipse est Filium generans: id est, quasi sapiens sapientiam, quasi justus justitiam, quasi sempiternus sempiternum, quasi immortalis immortalem, quasi invisibilis invisibilem, quasi lux splendorem, quasi mens Verbum. *Ibid.*, super illud *Joan.*, cap. xiv: *Videt et Patrem*.

36. Christi generationem nulla creata res omnino aut dicendo, aut cogitando assequi potest: sed velut in speculo contemplantes, et genitum esse dicimus, et existere ipsum Patri coaeternum. Homil. 12, de *Festis Paschalibus*.

37. Filius non in temporibus esse cepit, sed ante saecula sempiternus, incomprehensibiliter ex Patre genitus. Cateches. 4, de *Christo*.

38. Pater perfectus perfectum genuit Filium omniaque tradit *Ibid.*, cateches. 7.

39. Filius est Dei, non adoptione, sed natura genitus ex Patre. *Prose.*

40. Qui diligit generantem, diligit et genitum ex eo: qui autem non respicit genitum contumelia afficit genitorem. *Ibid.*, cateches. 11.

41. Deo Patre generante, neque ignorantia intercedit, neque deliberatio. *Prose.*

42. Dicere enim quod natum ex se ignorat,

BOETIUS,

S. BONAV.

CASIODOR.

S. CYPRIAN.

S. CYRILLUS
ALEX.S. CYRILLUS
HIEROSOL.S. BASILIUS
MAGNUS

S. BERNARD.

S. AMBROS.

S. ANSELM.

S. ATHANAS.
MAGNUS.

S. AUGUST.

- lius modestia obtenebrat pena. In *Septem Psalm. Penit.*, super *Psalm.* n, vers. 14.
36. Ille vere gloriosus est, qui non de temporali potentia, sed pro Christi nomine de sua passione gloriatur. Lib. 6, in *Registro*, indic. 15, cap. 169, epist. 5, ad *Cyriacum episcopum Constantino-polit.*
- S. HIERON. 37. Difficile, imo impossibile est, ut et in celo, et in terra appareat quis gloriosus. Epist. 34, ad *Julian.*
38. Nullus labor durus, nullum tempus longum videri debet, quo gloria aeternitatis acquiritur. Epist. 4, ad *Demetriad.*
39. In usu debet esse quod primum generat, et optabile quod gloriam parit. Epist. 6, ad *Ambianum.*
40. Magna gloria est, de imis ad summa crescere, de nihilo ad maxima pervenire, de limo ad celum, de servitute ad regnum. Super *Epist. ad Rom.*, cap. v, in illud: *Sed et gloriamur.*
- HUGO A S. VICTORE. 41. Duo quedam sunt omnibus necessaria: iustitia et gloria. Iustitia in mundo, gloria in celo: iustitia in merito, gloria in premio. Serm. 58, de *Divers.*
- HUGO CARD. 42. Melior est gloria propria conscientiae, quam vana gloria laudis humanae. Super *Ecclesiasten*, cap. x.
43. Revera non erunt socii in gloria, qui non fuerint esse socii in miseria. Super *I Cor.* 1.
44. Gloria cuiuslibet hominis est sanctitas vitae. Lib. 5, de *Contemplat. mortis*, cap. 6.
- IDIOTA. 45. Quanta gloriae magnitudine feruntur virtutis ascellae! Homil. 25, super *Genes.*
- S. JOANNES CHRYSOST. 46. Gloria quae ab hominibus imitatur, brevi subvertitur: gloria autem Dei immobilis manet in perpetuum. Homil. 4, de *Fide Avae.*
47. Multi a periculis liberantur, gloriosam tamen vitam non habent: alii e contra, gloria quidem et claritate fruuntur, periculis tamen ob hanc gloriam non carent. *Ibid.*
48. Si glorificari cupis, gloriam despice, et omnes antecelles gloria. Homil. 4, super *Matth. Oper. perf.*
49. Ad acquirendam gloriam, contraria est omnino ostentatio: nam ad quod festinanter pergimus, ad illud impedimento solet esse maximo. *Ibid.*, homil. 72.
50. Gloria coelestis, gloria est vera, quae non homines, sed angelos, et archangelos, et angelorum Dominum, imo et cum his etiam homines laudatores habet. Homil. 28, super *Joan.*
51. Plus gloriae ex fide, quam ex operibus ad Deum redit: qui enim ex operibus gloriatur, proprios labores ostendit: qui vero in eo gloriatur quod Deo fidem habeat, multo majorem gloriandi occasionem ostentare potest, quia Deum et glorificat et magnificat. Serm. 8, super *Epist. ad Rom.*
52. Si vis gloria fulgere, gloriam contemne: sin gloriam sectaberis, gloria excides. Homil. 29, super *II Cor.*
53. Quemadmodum dives est, non qui multis, sed qui nullo eget: ita gloriosus est, non is qui gloriae amans est, sed illius contempтор. *Ibid.*
54. Gloria illa sola permanet, quae naturalis est, quae in intimis conditur. Homil. 2, super *Epist. ad Tit.*
55. Non prohibeo gloriam appeti, sed illa volo ambiatur gloria, quae vera est, quae ex Deo est. *Ibid.*
56. Nihil vera gloria felicius, nihil beatius nihil cui majori desiderio studentum sit. Homil. 5, super *Epist. ad Titum.*
57. Hominis gloria est fides recta, zelus in Deum, charitas, humilitas, mansuetudo, assidua oratio, elemosynae, et cetera universa virtutis membra. Homil. 7, de *Penit.*
58. Quanto quis acerbiora passus fuerit, tanto magis gloria excrevit. Homil. 22, super *Epist. ad Hebr.*
59. Contemne gloriam, et eris gloriosus. *Ibid.*, homil. 25.
60. Nequit alio pacto acquiri gloria, quam gloriam fugiendo. Nam donec eam persequimur, fugit nos: quando vero eam fugimus, persequitur ipsa nos. Serm. 7, super *Epist. ad Philipp.*
- S. ISIDORUS PELUSIOTA. 61. Sola virtus praeclearam, et nunquam intermorituram gloriam obtinet: quae nec vetustati cedit, nec oblivione conteritur, nec marcescit: verum recentem semper ac vegetam et florentem habeat propaginem. Lib. 2, epist. 286, ad *Philozon.*
62. Bona gloria est ei, qui ad laborantium et oppressorum subsidium et defensionem ea utitur. *Ibid.*, lib. 3, epist. 172, ad *Arsenophium.*
63. Gloria insipientis, malitiam reddit illustriorem: sicut gloria iusti, virtutem nobiliorum. Lib. de *Plant. Noe.*
64. Haec est verissima gloria, si non in se, sed in Domino quique gloriantur. Epist. ad *Rufin.*, cap. 2, de *Lib. arbit.*
65. Probitate coacta, Gloria nulla venit, sordetque ingloria virtus. In *Amarigenia adversus Marcionitas.*
66. Is apud homines gloriam adipisci dicitur, cuius nomen fama deferente multis innotescit. Conc. 12, super *Psalm.* xc, part. 2.
67. De Catone Salustius dicit, quod quo magis gloriam fugiebat, eo magis eum gloria sequebatur. 2, 2, quest. 32, art. 3.

68. Gloria corporis resultat ex gloria animae. Part. 3, quest. 49, art. 6.
69. Qui veram gloriam desiderat, temporalem non curat: et qui temporalem requirit gloriam, minus amare convincitur coelestem. Lib. 2, de *Imit. Christi*, cap. 6, sect. 2.
70. Omnes Sancti quanto altiores in gloria, tanto humiliores in seipsis, et Deo viciniore existunt. *Ibid.*, lib. 3, cap. 58, sect. 8.
71. Quicumque movetur aliqua bona gloria, currat post bonos, et elaboret ut apprehendat, et ut praecedat, tantum ut sine livore contendat. Homil. 13.
72. Nisi Deus glorificaverit hominem, gloria hominum nunquam stat. Lib. 5 libell. 8, num. 15.
- SENTENTIA PAGANORUM.
- ARISTOTEL. 73. Gloria est cum virtuosus a cunctis existimatur. Lib. 1 *Rhetoric.*, cap. 5.
- CICERO. 74. Nihil vera gloria dulcius, nihil charius, nihil optatius. Orat. 47, *Philipp.* 5, num. 50.
75. Decus verae gloriae in virtute positum est. Lib. 10, epist. 12, ad *Plancum.*
76. Gloria est solida quedam res et expressa, non adumbrata; sed virtuti consona. Lib. 3, *Tusc.* quest. num. 3.
77. Ex omnibus premiis virtutis, amplissimum est premium, gloria haec una, cuius gradibus homines in celum ascendere videntur. Orat. 38, pro *Milone*, num. 97.
78. Vera gloria radices agit, etae etiam propagatur: ficla vero omnia celeriter tanquam flosculi decidant: qui igitur adipisci veram gloriam vult, iustitiae fungatur officis. Lib. 2, de *Offic.*
79. Sepulchrum gloriae non appeti debet: nec si casu aliquo non sequatur, idcirco quod gloriam non meruit, minus pulchrum est. Lib. 1, epist. 8, ad *Pompeium Sabinum.*
80. Honor et gloria satiatae languescit. Lib. 1, epist. 16, ad *Septimium Clavum.*
81. Patet omnibus honoris et gloriae campus. In *Panegyri. de Trojano augusto.*
82. Gloria umbra virtutis est, etiam invitos comitatur. *Prosec.*
83. Quemadmodum umbra aliquando antecedit, aliquando sequitur: ita gloria aliquando ante nos est, visendamque se praebet: aliquando in averso est, maiorque quo sorior, ubi invidia accessit. Epist. 79.
84. Nihil per se gloriosum, sed quidquid virtus tractat, gloriosum facit. Epist. 82.
85. Ille quam difficile est gloriae custodia! In suis *Proo.*
86. Sapientis viventis quidem parva est apud homines opinio, defuncti vero gloria praedicatur. Sent. 56.
87. Virtutis uberrimum alimentum est verus honor et gloria. Lib. 2, *Dictor. memorabil.*, cap. 4.
- Vide etiam tit. *Gloria vana*, sent. 5, 136, 146; *Virtus*, sent. 238.
- GLORIA VANA.
- Ethymologia.* Gloria mundana non habet substantiam, et ideo inanis et vana dicitur, quia cito evanescit. Super *II ad Cor.* cap. 4.
- Definitio.* Inanis gloria nihil aliud est quam aurium inflatio vana, quae haberi vix potest sine invidia. Serm. de *Quinque negotiis.*
- Inanis gloria est amor laudis propriae, propter excellentiam apparentem. Part. 1, *Centiloquii*, sect. 18.
- Vana gloria est placendi desiderio mota utriusque hominis incompletus agitatio. De *Fruct. carnis et spirit.*, cap. 4.
- Inanis gloria est, quae de bono quod non habet querit laudes hominum. Super *III Reg.*, cap. xi.
- Conodoxia est simplicitatis amissio, fictaque institutio. *Gradu* 21.
- Vana gloria est vitium, quo quis solum aut principaliter quaerit in actibus suis vane laudari. Part. 4, in *Descript. terrarum*, cap. *Temperantia.*
- Vana gloria est recessus a scopo divino, et ad alium scopum quam divinum transitus. *Centuria* 3, de *virtute et vitio*, cap. 65.
- Inanis gloria est animi perturbatio rationi contraria, quae omnibus virtutis operibus facile implicatur. Orat. 7, de *Inani gloria.*
- Gloria mundana, vanum et volatile quiddam est, auraque mobilis. Epist. 123.
- Productio.* Inanis gloria, cum plene mentem ceperit, mox septiformem in illa nequitiam gignit inobedientiam, jactantiam, hypocrisim, contentionem, pertinaciam, discordiam, ac novitatis presumptionem. *Procat.* 2, ante *Missam.*
- Vana gloria voluptatis, ire, et meroris procreatrix est. *Adhortat.* 1.
- De inani gloria, inobedientia, jactantia, hypocrisis, contentiones, pertinacia, discordia, et novitatum presumptiones oriuntur. Lib. 31, *Moral.*, cap. 17, super illud: *Job.*, xxxix: *Exhortationem dicam.*
- In vana gloria comitatu, sunt hypocrisis, inobedientia, jactantia, novitatum presumptio, arrogantia, loquacitas, pertinacia. De *Fruct. carnis et spirit.*, cap. 4.
- Vermis dum excreverit, natis aliis in sublime subvectus est; et consummata inanis gloria, superbiam parit, quae malorum omnium dux, princeps, et consummatio est. *Gradu* 21.
- VALERIUS MAXIMUS.
- HUGO CARD.
- S. BERNARD.
- S. BONAV.
- HUGO A S. VICTORE.
- HUGO CARD.
- S. JOAN. CLIM.
- JOAN. GESS.
- S. MAXIMUS MART.
- S. NILUS.
- SENECA.
- S. AMBROS.
- S. EPHEM.
- S. CROBOR. MAGNUS.
- HUGO A S. VICTORE.
- S. JOAN. CLIM.